

Број 436
Подгорица, 09. 05 2023 год.

JAVNA USTANOVA OSNOVNA ŠKOLA "BRANKO BOŽOVIĆ" PODGORICA

Jaroslava Čermaka br. 2,
Podgorica

Podgorica, dana 09.05.2023. godine

Na osnovu čl. 76 Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju, te odredaba Statuta, Školski odbor JU Osnovne škole „Branko Božović“-Podgorica, na sjednici održanoj 09. 05.2023. godine godine donio je:

ETIČKI KODEKS

I KODEKS PONAŠANJA ZAPOSLENIH

U JU OŠ "BRANKO BOŽOVIĆ" PODGORICA

1. OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim aktom - kodeksom propisuje se skup pravila, odnosno etičkih načela, kojih se u radu i načinu života moraju pridržavati svi zaposleni u osnovnoj školi. Uvažavajući složenost i osjetljivost djelatnosti (vaspitno-obrazovne) koja se odvija u okviru ove ustanove, te prirodu odnosu između zaposlenih, te nastavnog i drugog kadra sa učenicima, to se u navedenom ogleda svrha donošenja ovog akta.

2. ETIČKI STANDARDI I PRAVILA PONAŠANJA

Etički odnos nastavnika prema profesiji

Član 2.

Nastavnik je u obavezi da se odgovorno odnosi prema svojoj profesiji. Odgovornost se ogleda u dužnosti pridržavanja i permanentnog iskazivanja svih neophodnih profesionalnih standarda. Nikakva molba, prijetnja ili naredba ne treba dovesti u pitanje svrhu, osnovnu funkciju i suštinu nastavničkog poziva.

Odgovornost prema radu podrazumijeva iskrenost, odmjerенost, istinitost, pravičnost, empatičnost i poštovanje ličnosti (kako učenika, njihovih roditelja, tako i drugih kolega) i uvažavanje sva koga u vidu diskriminacije, disciplinovanost i pragmatičnost.

- Nastavnik treba da vodi računa o svom fizičkom i mentalnom zdravlju, ali i ukupnog radnog ambijenta, kao i svih učesnika u procesu ostvarivanja nastavničke djelatnosti u

domenu mogućeg i ostvarivog, te o društvenoj odgovornosti u obavljanju svog posla i poslova koji iz njega proističu.

- Nastavnik je dužan da se profesionalno usavršava i razvija.
- Nastavnik treba da poštuje obrazovnu politiku države, primjenjuje sve pozitivne zakone i druge imperativne (kako iz oblasti prosvjete, tako i iz svih drugih relevantnih oblasti) koji su usklađeni sa etičkim kodeksom.
- Nastavnik ne smije da namjerno pogrešno tumači usvojenu obrazovnu politiku, nezavisno od svog neslaganja i eventualno drugačijeg ličnog mišljenja, niti smije u procesu obavljanja svoje djelatnosti lična stanovišta, osjećanja i stavove isticati u prvi plan, a na uštrb ostvarivanja svrhe vlastitog (nastavničkog) poziva.
- Nastavnik treba da racionalno i uz adekvatne dokaze raspoláže svim sredstvima (ma kog oblika) koji su mu povjereni na raspolaganje ili upravljanje;
- Nastavnik ne smije da koristi položaj kod Poslodavca za lične privilegije, koristi ili ma kakve druge vlastite imovinske ili neimovinske interese.
- Nastavnik je u obavezi da izbjegava sukobe interesa (povezane sa porodičnim, srodničkim, prijateljskim i dr. sličnim odnosima).
- Nastavnik je dužan da vodi računa o tome da nije dozvoljen bilo koji oblik nepotizma, odnosno omogućavanje povlastica ili privilegija srodnicima, prijateljima ili dr. licima sa kojima postoji odnos ma kakve povezanosti.
- Dužnost nastavnika je da se bori i otklanja svaki pokušaj korupcije u školi
- Nastavnici treba da vode računa o načinu komuniciranja s učenicima, kolegicama, kolegama i roditeljima. Oni treba da izbjegavaju prijeteci govor, nepristojne šale i opaske ili verbalne prijedloge nepristojnog karaktera, uvredljive i omalovažavajuće riječi i bilo koji oblik psihičkog i fizičkog nasrtaja.
- Nastavnici treba da vode računa o oblačenju i ličnoj higijeni. Odjeća nastavnika treba da bude čista, uredna, prikladnog i odmjerjenog kroja.
- Nastavnici su dužni da vode računa o svom ponašanju i izvan škole. Njihovo ponašanje van škole treba da bude uzorno, na način da se istim daje primjer adekvatnog ponašanja, u duhu sveukupnog nastavničkog poziva.

Etički odnos nastavnika prema učenicima

Član 3.

Nastavnici su dužni da, u prvom redu, pomognu roditeljima u vaspitavanju njihov djece i razvijanju željenih karakternih osobina i etičkih komponenti ličnosti, te da se permanentno staraju o potenciranju (ravnopravnom) značaja razvoja i usvajanja znanja i poželjnih etičkih karakteristika kod učenika. Nastavnici treba da podstiču učenike da stiču znanja, vještine iz uže nastavne oblasti, ali isto tako i da razvijaju svoju moralnu kulturu i etiku, uz jasno stavljanje do znanja šta je društveno (i etički) poželjno i prihvatljivo ponašanje, a šta se pod isto ne podvodi. Nastavnici treba da se staraju da učenicima što lakše i efikasnije omoguće usvajanje poželjnih društvenih (građanskih) vrijednosti, te da ličnim primjerom to i potvrđuju. U tom smislu, nastavnici treba da posebno apostrofiraju odgovornost, savjesnost, iskrenost, saradnju, empatičnost, posvećenost i privrženost (roditeljima, školi, učenju, drugaricama i

drugovima). Takođe, treba (sa aspekta nastavnika) ukazivati na veliki značaj poštovanja zakona, ljudskog života, drugih ljudi i značajnih ljudskih vrijednosti i sebe samih.

Nastavnik treba da vrednuje vlastita postignuća u stručnom smislu ne samo preko rezultatata svakog učenika ponaosob već i putem ostvarenog uspjeha u razvoju učenika kao ličnosti i građana.

U tom smislu, značajno je naglasiti sledeće dužnosti:

- Nastavnik treba da sa učenicima uspostavi odnos povjerenja, uvažavanja i tolerancije, baziran na strpljenju, uvažavanju i prihvatanju svih oblika različitosti.
- Nastavnik treba da se prema svakom učeniku odnosi pažljivo, nepristrasno i neselektivno - u ocjenjivanju, rješavanju konflikata i problema, kao i u primjeni disciplinskih mjera.
- Nastavnik ne smije namjerno dovesti učenika u nelagodnu situaciju - ismijavanjem, nepriličnim glasom, odavanjem ličnih podataka, podataka iz njegovog privatnog života (ili podataka o porodici i sl.) ili na bilo koji drugi način.
- Nastavnik treba da preduzme sve dozvoljene mjere da zaštiti učenika od svih okolnosti koje bi mogle biti štetne po učenje, zdravlje ili bezbjednost, te naročito pri svakom uočavanju svakog sličnog neželjenog uticaja po učenika ili njegov ukupni razvoj (vaspitno obrazovni, mentalni, fizički) o tome na adekvatan i pogodan način, bez odlaganja da informiše nadređene u školi i roditelje učenika.
- Nastavnik treba da s entuzijazmom i strpljenjem motiviše učenike na postizanje visokog nivoa znanja iz svog nastavnog predmeta.
- Nastavnik treba sve teme da tretira na otvoren, jasan, razumljiv i pozitivan način - posebno one koje mogu da izazovu osjetljivost i nelagodnost kod učenika, ali na način kojim se obezbjeđuje puna zaštita ličnosti i integriteta svakog učenika.
- Nastavnik treba da podstiče učenike na argumentovano i kritičko mišljenje i sagledavanje pojava, odnosa i tema iz različitih perspektiva, u domenu poželjne i društveno - prihvatljive komunikacije.
- Nastavnik treba da se stara da zadovolji potrebe učenika za različitim oblicima učenja u skladu s uslovima koje omogućava škola.
- Nastavnik treba da vodi računa da poštuje ličnost svojih koleginica i kolega (nastavnika) ali i drugog (nenastavnog) kadra - osoblja škole, pred učenicima, održavajući se od komentarisanja njihovog rada, aktivnosti i djelovanja pred učenicima.
- Nastavnik treba javno, neselektivno i objektivno da ocjenjuje učenike - da ne podliježe pristrasnosti u njihovom ocjenjivanju ili da pokazuje simpatije ili antipatije, niti vrši podvajanja između učenika po ovom osnovu, već da isto vrši prema najvišim standardima etike i struke.
- Nastavnik treba da uzima u obzir mišljenja i procjene učenika o svom radu, te da se prema istima odnese sa dužnom pažnjom i da po tom osnovu ni na koji način ne vrši selekciju između učenika, a sve u cilju unapređivanja kvaliteta procesa učenja i nastave.

Etički odnos nastavnika prema koleginicama i kolegama

Član 4.

Nastavnička profesija nalaže da se u školi uspostavljaju kolegijalni odnosi, zasnovani na međusobnom uvažavanju, pravičnosti, izbjegavanju nezdrave konkurencije koja bi bila na uštrb ostvarivanja osnovne suštine nastavničkog poziva, te na ravnopravnosti.

Među nastavnicima mora vladati stvaralačka atmosfera i najbolji profesionalni odnos prema radu. Odnos među nastavnicima mora se temeljiti na poštovanju znanja, stručnosti i ličnog dostojanstva, na pomoći i stvaralačkoj saradnji, koheziji, svijesti o nužnosti saradnje na dobrobit učenika i ostvarivanja nastavničke djelatnosti, te na profesionalnoj i ljudskoj solidarnosti.

Nastavnik ne smije direktno ili indirektno povrijediti stručni ugled, napredovanje ili rad drugog nastavnika. Ako smatra da određeni nastavnik nije zaslužio napredovanje ili se nekorektno ponašao, upozoriće na to nadređenog subjekta – lice kod Poslodavca.

Nastavnik je u obavezi da, u javnoj kritici rada drugog nastavnika bude suzdržan, imajući u vidu da su odjeljska vijeća, Nastavničko vijeće, stručni aktiv, te stručni časopisi, primjerena mjesta za stručne rasprave i argumentovanu kritiku, u granicama pristojnosti i profesionalne etike.

- Nastavnik ne treba da otkriva povjerljive i privatne informacije o koleginicama i kolegama, osim u izuzetnim slučajevima u kojima ga Zakon na to obavezuje.
- Nastavnik ne treba da daje netačne podatke o kolegama i koleginicama.
- Nastavnik je dužan da poštuje slobodno mišljenje i slobodan izbor svojih koleginica i kolega a koji ne dovodi u pitanje interese djece i načela profesionalne etike.
- Nastavnik treba da pokaže empatičnost, solidarnost, širinu i građansku zrelost u odnosu na svoje kolege i kolegice u situacijama kada se nad njima vrši prisila, prijetnja ili nasilje po bilo kom osnovu (ideološkom, partijskom itd).

Etički odnos nastavnika prema roditeljima i društvenoj zajednici

Član 5.

Nastavnici su dužni da kod sebe razvijaju i u svom okruženju šire svijest o značaju i važnosti obrazovanja za ljude i obrazovnog sistema za zajednicu i društvo. Nastavnici treba da, u granicama sopstvenih mogućnosti i u polju sopstvenog uticaja, utiču na podizanje svijesti roditelja o vrijednosti obrazovanja za njihovu djecu i sadašnjost i budućnost društva u kome žive. U tom smislu, posebno je značajno ukazivati u ukupnom društvenom ambijentu (a naročito u odnosu prema roditeljima učenika) da obrazovanje djece podrazumijeva stvaranje uslova za njihovu izvjesniju, sigurniju i perspektivniju sadašnjost i budućnost.

- Nastavnici su dužni da roditeljima prenesu sve informacije o učenicima u cilju njihovog uspješnijeg školovanja, ali i formiranja učenika kao moralnih i kvalitetnih ličnosti.

- Nastavnici treba da sarađuju s roditeljima u traženju načina da učenici postižu što bolji uspjeh u učenju i obrazovanju.
- Nastavnici su obavezni da se potrude da razumiju i poštuju posebne vrijednosti, tradiciju i običaje različitih kultura iz kojih dolaze i u kojima žive njihovi učenici i roditelji.
- Nastavnici treba da pomognu koliko mogu i razumiju roditelje učenika koji imaju probleme izazvane siromaštvom, nezaposlenošću ili tragedijama koje su ih zadesile.
- Nastavnici treba, prema mogućnostima, da uključuju roditelje u različite aktivnosti u cilju unapređivanja uslova za učenje i rad u školi, kao i cilju razvijanja saradnje sa lokalnom zajednicom.

Nastavnici učestvuju u društvenom životu kao i svi građani, ali su dužni da svoj lični angažman usklade sa obavezama prema učenicima, nastavi i interesima škole kao obrazovne institucije, ne zloupotrijebivši svoj status i autoritet radi ostvarivanja ličnih interesa.

3. ETIČKI ODBOR

Etički odbor

Član 6.

Etički odbor u školi sastoji se od 3 člana to:

jedan član uprave, jedan član PP službe i jedan

član nastavnog osoblja.

Etički odbor ukazuje na značaj poštovanja odredbi Etičkog kodeksa u cilju stvaranja pozitivnog etosa ustanove i očuvanja ugleda nastavničke profesije. Etički odbor ukazuje na kršenje odredbi Etičkog kodeksa i kroz neposredan kontakt preporučuje postupke za prevazilaženja nastalih situacija.

4. IZAVRŠNE ODREDBE

Javnost Etičkog kodeksa

Član 7.

Sa odredbama Kodeksa biće upoznati svi zaposleni u Školi objavljivanjem na oglasnoj tabli Škole.

Etički kodeks će biti dostupan svim zaposlenim školi, učenicima, roditeljima i lokalnoj zajednici i isti će biti istaknut na vidnom mjestu u školi, a takođe zainteresovanim licima biti stavljen na uvid, po njihovom zahtjevu.

Stupanje na snagu

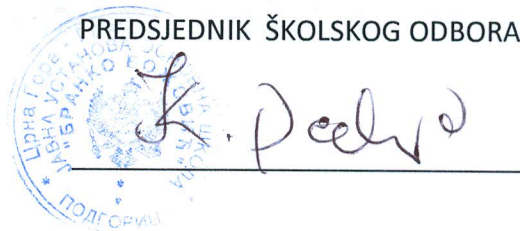
Član 8.

Etički kodeks stupa na na snagu osmog dana od dana donošenja, kog datuma će isti biti i objavljen na oglasnoj tabli Škole.

Stupanjem na snagu ovog akta, prestaje da važe sva ranije donijeta akta u vezi sa ovom materijom – etičkog kodeksa zaposlenih, pravilima ponašanja.

u Podgorici,
dana 09.05.2023. godine

PREDSJEDNIK ŠKOLSKOG ODBORA:

The signature is written in dark ink over a circular blue official stamp. The stamp contains the text 'ŠKOLSKI ODBOR' and 'PODGORICA' around a central emblem.

Dostavljeno:

- *Za oglasnu tablu (objava)*
- *A/A*